

ВПЛИВ ВІКОВОЇ СТРУКТУРИ АВТОМОБІЛЬНИХ ПАРКІВ НА НАВКОЛИШНЄ СЕРЕДОВИЩЕ

¹Національний Транспортний Університет, м. Київ

Анотація

Наведено методи, які ЄС використовує для зменшення негативного впливу транспорту на навколишнє середовище. Проаналізовано та порівняно основні тенденції розвитку автомобільних парків України та ЄС на прикладі Польщі. Розглянути основні шляхи/дії для зменшення середнього віку автомобільних парків і, як наслідок, покращення стану екології.

Ключові слова: автомобіль, навколишнє середовище, вікова структура автомобільного парку, економіка.

Починаючи з середини 20 століття, автомобілі стали невід'ємною частиною людського життя. Зараз абсолютно неможливо уявити наш побут в усіх його проявах (інфраструктура, логістика, будівництво, туризм та інше) без автомобілів.

На кінець 2020р. у світі налічувалось більше 1 млрд 100 млн авто. Збільшення кількості автомобілів паралельно супроводжувалось розвитком різних галузей економіки, підвищенням рівня життя населення та комфортом. З іншого боку, розвиток транспорту привів до значного забруднення навколишнього середовища. Викиди шкідливих речовини, які містяться у відпрацьованих газах, стали причиною високої смертності. На жаль, в статистиці смертності спричиненої забрудненням атмосфери, Україна посідає одне з перших місць. Це напряму пов'язано з рівнем автомобілізації та середнім віком автомобільного парку в країні, які в свою чергу залежать від рівня економіки та добробуту населення.

Зараз середній вік автомобілів в Євросоюзі складає 10,8 років. Якщо в розвинутих країнах він знаходиться в межах від 4 до 9 років (Люксембург – 6,4 роки, Велика Британія – 8,0 років, Австрія – 8,2 роки, Ірландія – 8,4 роки, Данія – 8,5 роки, ФРН – 8,7 роки), то на пострадянському просторі, звідки до України доставляють автомобілі з європейською реєстрацією, в межах 16-18 років (Румунія, Болгарія – 16,3 роки, Естонія – 16,7 років, Литва – 16,9 років). В той же час в Україні середній вік автомобілів у 2018 році становив 21,5 року, зараз наближається до 25 років.

Оскільки перед Україною відкрилося вікно можливостей і сподіваюсь Україна найближчим часом стане країною-членом Європейського Союзу, цікаво буде ознайомитись з методами, які ЄС використовує для зменшення негативного впливу транспорту на навколишнє середовище. Статистика ввезення вживаних автомобілів до Польщі і її порівняння з аналогічною статистикою імпорту вживаних автомобілів в Україну дає можливість виявити тенденції, подібності та розбіжності і таким чином напрацьовувати рішення для зниження середнього віку автомобілів і зменшення транспортного забруднення атмосфери.

За попередніми оцінками експертів, через бойові дії в Україні безповоротно втрачено близько 500 тисяч авто. Ще близько 300 тисяч покинуло території України. Загалом близько мільйона машин вибуло з активної частини автопарку. В ситуації повномасштабної агресії росії і пов'язаними з цим негативними наслідками, лише комплексні рішення та об'єднанні зусилля держави, бізнесу і суспільства мають можливість переломити тенденцію подальшого старіння автомобільного парку України та погіршення екологічної ситуації в країні.

Зростання економіки, чіткі критерії планування своєчасної заміни транспортних засобів, вигідні умови кредитування, розширення лізингових програм, зміна підходу з боку держави до проведення техогляду, гнучка митна політика, податкове стимулювання, роз'яснювальна робота з населенням – шляхи до зменшення середнього віку автомобілів та зменшення негативного впливу транспорту на навколишнє середовище нашої держави.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Гутаревич Ю. Ф. Екологія та автомобільний транспорт: Навчальний посібник./ Ю. Ф. Гутаревич, Д. В. Зеркалов, А. Г. Говорун, А. О. Корпач, Л. П. Мержиєвська. К.: Арістей, 2006. 292 с.
2. Транспортна екологія: навчальний посібник / О. І. Запорожець, С. В. Бойченко, О. Л. Матвєєва, С. Й. Шаманський, Т. І. Дмитруха, С. М. Маджд; за заг. редакцією С. В. Бойченка. – К.: НАУ, 2017. – 507 с.
3. Сайт Український авторинок. «Історія проблем та як їх розв'язати» С. Бучацький, В. Дубровський, О. Новицький, О. Оніщук, Л. Прокіпчук. – Режим доступу: <https://eauto.org.ua/news/130-ukrajinskiy-avtorinok-istoriya-problem-ta-yak-jih-rozv-yazati>

Зимовець Олександр Валентинович, аспірант кафедри технічної експлуатації автомобілів та автосервісу, Національний Транспортний Університет, м. Київ, azimovets@ukr.net

IMPACT OF THE AGE STRUCTURE OF VEHICLE FLEETS ON THE ENVIRONMENT

Abstract

The methods used by the EU to reduce the negative impact of transport on the environment are presented. The main trends in the development of car fleets in Ukraine and the EU are analyzed and compared using the example of Poland. The main ways/actions to reduce the average age of car fleets and, as a result, improve the state of the environment are considered.

Keywords: age structure of the car fleet, car, economy, environment.

Zymovets Oleksandr, PoD of the department of motor vehicle maintenance and service, National Transport University. Kyiv. azimovets@ukr.net